

Van oorlog naar eenheid

DEEL 1

ZO KWAM DE EU TOT STAND

EGKS: Vrede graag!

De Europese leiders wilden geen oorlog meer. Rond 1950 besloten zes landen samen te werken. Eerst werden er afspraken gemaakt over de grondstoffen waarmee je wapens kunt maken. In 1951 tekenden Frankrijk, Duitsland, België, Nederland, Italië en Luxemburg het Verdrag van Parijs. Daarmee richtten ze de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS) op. In dit verdrag stond dat het produceren van kolen en staal niet meer per land werd geregeld, maar via de EGKS.

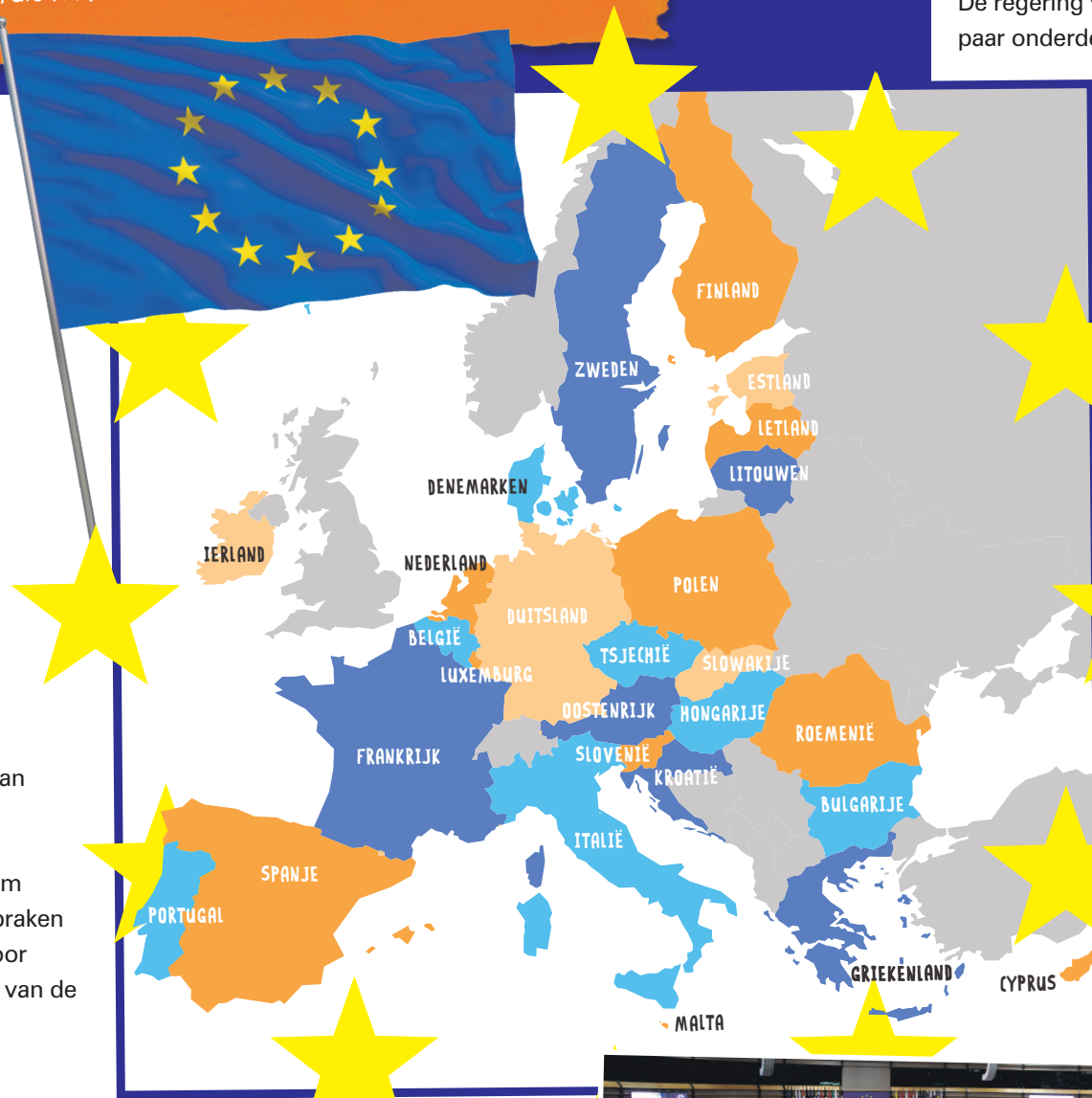
EEG: één markt

In 1957 ondertekenden de zes leden het Verdrag van Rome. Daarmee werd de Europese Economische Gemeenschap (EEG) opgericht. Ze begonnen een gemeenschappelijke markt. Tussen de landen kwam vrije handel, in alle producten. Hierna volgden afspraken over de landbouw, zodat er genoeg te eten was voor iedereen. En zo breidde de samenwerking zich uit, van de economie naar cultuur, onderwijs en het milieu.

EU: meer samen

In 1992 werd het Verdrag van Maastricht ondertekend. De EEG werd de Europese Unie. Steeds meer landen sloten zich al aan bij de EEG en de EU. Er kwamen vier vrijheden: vrij verkeer van goederen, diensten, personen en geld. Daarmee was de gemeenschappelijke markt 'af'. Ook konden mensen uit EU-landen makkelijker emigreren en reizen. En er kwam één munt, de euro. De EU gaat inmiddels over veel onderwerpen. Denk maar aan het milieu, aan welke eisen ons voedsel moet voldoen, het dierenwelzijn, de kosten van je telefoon, hoeveel er waar gevist mag worden, en nog veel meer!

Dit nooit meer! Dat zeiden Europese landen tegen elkaar na de Tweede Wereldoorlog. Om nieuwe oorlogen te voorkomen gingen ze samenwerken. Dat leidde uiteindelijk tot de Europese Unie (EU). Hoe kwam die tot stand? En hoe werkt de EU eigenlijk?

Britten stappen op

Niet iedereen was blij met de macht van Europa. Sommige burgers vonden dat het wel wat minder mocht. Zo stemden de Fransen en de Nederlanders in 2005 tegen een Europese grondwet. Ook verschilden de EU-landen en burgers weleens van mening over belangrijke onderwerpen, zoals het opvangen van vluchtelingen. In 2016 stemden de Britten zelfs voor de 'brexit'. Dit jaar verlaten ze de EU.

DEEL 2

ZO WERKT DE EU

De regering van de Europese Unie bestaat uit een paar onderdelen. Dit zijn de belangrijkste.

Het Europees Parlement (EP)

Sinds 1979 kiezen de inwoners van de EU-landen het Europees Parlement zelf. Om de vijf jaar zijn er verkiezingen. In het EP zitten 705 parlementsleden, uit alle EU-landen. Hoe meer inwoners, hoe meer parlementsleden. Leden met dezelfde standpunten werken samen in fracties. Het EP beslist over Europese wetten, samen met de Raad van de Europese Unie. Ook kiest het EP de voorzitter van de Europese Commissie. Het keurt de leden van die Commissie goed. En het moet de begroting van de Europese Unie goedkeuren.

Raad van de Europese Unie

De ministers van alle EU-landen komen bij elkaar in deze Raad. Die heet ook wel de Raad van Ministers. Ze gaan over het beleid en de wetten van de EU. Welke ministers er samenkomen, hangt af van het onderwerp. Als de vergadering over het milieu gaat, komen de ministers van Milieu samen. Gaat de vergadering over de volksgezondheid, dan komen de ministers van Volksgezondheid samen. Samen met het Europees Parlement beslist de Raad over wetten voor Europa.

De Europese Raad (ER)

In de Europese Raad zitten alle leiders van de EU-landen. Deze Raad bepaalt wat voorrang krijgt binnen de EU. En welke kant de EU op gaat. De Europese Raad keurt geen EU-wetten goed. Dat doen het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie.

Europese Commissie (EC)

De Europese Commissie (EC) is het dagelijkse bestuur van de EU. De commissie bestaat uit 27 leden: één eurocommissaris per EU-land. Net als ministers gaan ze over een bepaald onderwerp, zoals energie, economie, of milieu. Ze stellen nieuwe wetten voor. Daarvoor vragen ze de regeringen van landen, belangengroepen en experts om advies. Maar ook burgers! Voorstellen van de EC worden bekeken door het Europees Parlement en de Raad. Die beslissen of de wet doorgaat. De EC beheert ook het geld van de EU. En moet ervoor zorgen dat alle leden zich houden aan het recht van de EU.

Meer instellingen

Naast deze vier instanties bestaat de EU nog uit het Hof van Justitie van de Europese Unie, de Europese Rekenkamer en de Europese Centrale Bank. En dan zijn er ook nog allerlei speciale comités!

Welke landen?

In 2020 bestaat de EU uit 27 landen. Dat zijn: België, Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Ierland, Italië, Kroatië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjechië, Zweden.